

Arad

ACIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
 Str. Lonovici No. 2

Telefon:
 Redacția și administrația 16-00
 Tipografia 14-69

Cotidianul
**Banatului și al
 graniței de Vest**

ABONAMENTE: Pe un an: 600 lei, pe 6 luni: 300 lei.
 Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
 Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
 Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
 „Astei Bănățene“

Contradicțiile guvernului sovietic

Se întâmplă de multe ori ca un guvern să se încurce în contradicții, — a vrut, adică, în teorie și în doctrină un lucru, și a ieșit în practică cu totul altceva. De soarta aceasta a contradicțiilor nu poate scăpa nici un guvern, care se opintește să dea viață unei doctrine cu totul abstractă și nepotrivită cu realitățile dominante.

În asemenea contradicții s'a încurcat guvernul sovietic. Acest guvern a fost și este instrumentul de înfăptuire a politicii lui Stalin, care — zice el — că este o expresie a teoriilor economice marxiste.

Dar, dintru început Stalin, — ca dictator sau în ziua decând ajunge dictator (după excluderea lui Troțchi în toamna anului 1929) proclamă concepția „socialismului într'un singur stat”. Această concepție este fundamental opusă concepției lui Karl Marx, care vorbește despre „revoluția permanentă a proletariatului” și al cărei luptător a fost tocmai acest Troțchi, vrăjmașul doctrinal al lui Stalin. Evenimentele au dovedit, că Troțchi a avut dreptate: din moment ce faci revoluție marxistă, adică permanentă nu poți să o circumscrii în anumite limite, „într'un singur stat” — cum a vrut și a făcut Stalin, fără ca să nu te pui în contradicție cu Marx în ceea ce privește doctrina, și te pui în opoziție cu ambiția capitalistă în ceea ce privește realitatea. Așa dar, prima mare contradicție a lui Stalin a fost o contradicție de concepție doctrinală și interpretare marxistă a propriei sale revoluții.

De aici au urmat o serie de contradicții logice, care ne explică cum au fost posibile și acceptate din partea guvernului sovietic, întâi — alianța economică a Rusiei Sovietice cu Germania național-socialistă (în August 1939) datorită căreia Reichul a fost economic ajutat în lupta sa împotriva plutocrației britanice, și al doilea — alianța militară a Rusiei Sovietice cu Anglia plutocrată împotriva Germaniei național-socialiste.

Nimic nu este marxist, nimic nu este strict leninist în aceste poziții paradoxe ale guvernului lui Stalin și ale Uniunii Comuniste și, totuși, „genialul” dictator al Rusiei Sovietice a trăit cu speranța, decând a înfrânt pe Troțchi și a făcut acest pact militar cu Anglia mereu cu convingerea, că va putea salva „socialismul într'un singur stat” până când se vor ivi conjuncturile favorabile, pentru „revoluția planetară”.

Aceste contradicții, de doctrină și de politică, au împins muncitorimea din toate țările din lume să fugă de ispitele comuniste ale Rusiei Sovietice, căutându-și posibilități proprii ca în Germania și Italia pentru rezolvarea problemelor de viață și evoluție. Știm, că partidul național-socialist este partid muncitoresc NSDAP. Acest partid nu ar fi fost posibil în Europa, dacă nu ar fi exprimat interesele fără contradicții ale muncitorimii din Germania și Europa, demascând partidul comunist din URSS — ca o organizație a paradoxelor socialiste și aventurii marxiste.

Vom mai vorbi și de altele.

Conferința dela Moscova

Plutocrația anglo-americană încearcă a se salva cu forțele militare anticapitaliste ale Moscovei

Amsterdam, 30 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB comunică:

Agenția Reuter anunță din Moscova că Duminică seara au sosit acolo lordul Beaverbrook și d. Harriman împreună cu principalii membri ai delegațiilor britanică și americană spre a lua parte la conferința dela Moscova dintre reprezentanții Sovietelor Angliei și Statelor Unite.

COMENTARIILE PRESEI TURCEȘTI

Ankara, 30 (Rador.) — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Conferința dela Moscova reține atenția cercurilor politice și presei turcești care exprimă părerea ca ea a fost convocată tardiv.

Ziarele exprimă îndoială lor cu privire la posibilitățile Angliei și Statelor Unite de a ajuta în mod eficace Rusia Sovietică mai înainte că înfrângerea sa să fie totală.

Ziarul „Ikdam” scrie că furniturile

anglo-americane ar putea fi efective numai în cursul anului viitor. Până atunci, însă, ajutoarele anglo-americane sunt pur și simplu simbolice. În continuare ziarul arată că reprezentantul guvernului chinez din Ciungking nu a fost invitat la conferința dela Moscova pentru a nu se indispuie Japonia.

Relativ la negocierile dintre Tokio și Washington, ziarul „Ikdam” declară că

Statele Unite sunt gata să ajute din toate puterile

Stockholm, 30. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB comunică:

Știri sosite din Moscova declară că Duminică seara, Stalin a primit la Kremlin pe lordul Beaverbrook și pe d. Harriman, președintele delegațiilor britanică și americană la conferința dela Moscova.

La întrevvedere, a asistat și Molotov și Litvinov.

ele au eșuat, fapt care va avea urmări imediate, anume stânjenirea trimerii furniturilor americane spre Rusia.

Ziarul „Tasvirii Efkar” relevă că ajutoarele făgăduite sovietelor nu pot fi eficiente, iar în timp ce democrațiile își pierd timpul în conferințe de lungă durată și anevoioase, Germania și aliații săi cucerește teritoriile sovietice și distruge numeroase armate rusești.

Statele Unite sunt gata să ajute din toate puterile pe comuniști

După terminarea întrevederii, d. Harriman șeful delegației americane a declarat că lucrările conferinței vor dura el puțin o săptămână. Statele Unite, a spus d-sa, sunt gata să ajute puternic sovietele în lupta pe care o susțin.

În sfârșit, d. Harriman a ținut să observe că trebuie să se lucreze rapid fiindcă timpul este foarte prețios.

Mare ofensivă japoneză în provincia Kuantung

Canton, 30 (Rador.) — Corespondentul agenției Stefani anunță:

În timp ce marea ofensivă japoneză din Hunan continuă să se desfășoare cu

mult succes, importante forțe japoneze se concentrează în provincia Kuantung. Aceste concentrări sunt preludiul unor noi operații militare în apropiere de Canton și Hongkong.

Mareșalul Ciang-Khai-Shek nu poate opri avântul ofensivei japoneze

Shanghai, 30 (Rador.) — Corespondentul agenției Stefani comunică:

Importante forțe japoneze au deslănțuit în regiunea Hunan o mare ofensivă

La căpătâiul eroilor răniți

M. S. Regina Mamă Elena la spitalul de răniți din Sinaia

SINAIA, 31. (Rador.) — Eri dimineața M. S. Regina Mamă Elena a vizitat spitalul de răniți din localitate instalat în căminul militar.

M. S. Regina Mamă Elena însoțită de d-na de onoare Catargi și d. colonel Andronescu aghiotantului regal a vizitat rând pe rând toate saloanele în care răniții de război sub îngrijirea medicilor, își tânguesc rănile cupătate în lupta sfântă a românismului. M. S. Regina

Mamă Elena a fost întâmpinată de întreg personalul medical și administrativ al spitalului. Majestatea Sa Regina Mamă s'a oprit în dreptul fiecărui rănit întrebându-l de rana primită și dând fiecăruia câte un dar. Pe fața tuturor se citea mulțumirea pricinuită de prezența Augustei Mame care se interesează în de aproape de starea lor. Au văzut astfel că jertfa lor este prețuită și cinstită așa cum se cuvine.

împotriva trupelor mareșalului Ciang Khai Shek care ar fi luat personal comanda forțelor chineze, în scopul de a evita distrugerea mai multor divizii ce fuseseră încercute după ce părăsiseră pozițiile fortificate pe care le ocupau.

Marina și aviația japoneză iau o parte activă la această bătălie care este socotită drept cea mai mare și cea mai sângeroasă dela izbucnirea ostilităților dintre China și Japonia.

Dna Clark,

DISPARUTA DELA AMBASADA ANGLIEI DIN PEKING A FOST REGASITA

Peking, 30. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB comunică:

Din sursă oficială se declară că dna Clark, soția atașatului de presă a ambasadei britanice care dispăruse de mai mult timp, a fost regăsită de jandarmia japoneză și condusă la ambasada Marelui Britanii.

Mareșalul Budienny a fost executat

Fostul comandant al forțelor rusești din sud-est a fost împușcat în închisoarea din Stalingrad

Berlin, 30 (Rador.) — DUPĂ O ȘTI-RE PRIMITĂ DE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT, MAREȘALUL BUDIENNY, FOSTUL COMANDANT AL FORȚELOR RUSEȘTI DELA KIEW, AR FI

FOȘT ÎMPUȘCAT DE AGENTII G. P. U-ULUI, ÎNTR'O CELULĂ A ÎNCHISORII DIN STALINGRAD.

MAREȘALUL BUDIENNY, A FOST ASASINAT ÎN ZIUA DE 23 SEPTE-

BRIE, LA CATEVA ORE DUPĂ CE I-SE LUASE COMANDA SUPREMĂ A ARMATELOR, CE LUPTAU LA EST DE KIEW.

Omagiu Eroilor

Jurnal de războiu

Eroi ai grupului etnic german

Grupul etnic german din România poate fi mândru de luptătorii săi

Intr'o după amiază, la Nord de Chișinău. Orașul arde. Din când în când câte o rafală sau granată explodează în fața noastră. Patru tankuri de-ale noastre au plecat să curețe orașul de dușmani. Când, de-odată, iată un ostaș german vine înspre noi. Poartă cască de oțel, pușca la umăr și în cingătoare ultimele două granate de mână. Vesel împinge înaintea lui doi prizonieri. După mersul său rar și legănat, după mutra lui veselă și nepăsătoare, mi se pare cunoscut. Dar acum, mi-l reamintesc... Da, de sigur, e el, e fostul meu elev, *Walter Honigschabel*, dela Mediaș. Și iată că și el m'a recunoscut...

— Să fie cu putință, Domnule Profesor? Și deferența școlarului se deșteaptă în el. Dar frunțașul Honigschabel, căci e frunțaș, îmi place mai mult decât elevul de odinioară.

— Ce-i cu tine, omule, îl întreb eu. Vii vesel ca dela nuntă?

— Domnule Profesor, o chestie grozavă, cum mi-aș fi dorit întotdeauna! Și într'adevăr iată ce se petrecuse:

Cu încă șapte soldați germani, Honigschabel, în două mici automobile, pătrunseseră în oraș să vadă ce să întâmplă pe acolo. Deodată la o încrucișare de străzi, apare o baterie grea motorizată, de cel mai nou tip rusesc. Cât ai clipi dia ochi, soldații germani au și deschis focul asupra ei. Servanții bateriei se risipesc sau sunt uciși. Cu această ocazie, frunțașul nostru, face doi dintre ei prizonieri.

Și astfel curajul și perezenta de spirit a opt ostași germani, au dat o izbandă chiar pe străzile Chișinăului și o bogată pradă de războiu.

După o oră, Chișinăul e tot ocupat de inamic. Avantgarda noastră de tankuri, lucrează, dar trebuie să aștepte ajutorul infanteriei. Și iată că într'adevăr, vedem departe, venind, spre marea noastră bucurie, în coloane strânse infanteria germană. Grijiile însă nu ne părăsesc complet. Legătura între avantgardă și grosul trupelor nu e făcut. Cele două coloane de asalt se vor întâlni în oraș fără instrucțiuni precise.

Comandantul grupului de tankuri române, se adresează trupeii sale, cerând un voluntar care treoue să străbata, pe motocicletă, marea orașului, înspre armata germană spre a face legătura. Și deodată se prezintă maiorului comandant, un frunțaș și tinerel și blond, și-i spune pe românește: „Domnule Maior mă prezint ca voluntar pentru legătura cu trupele germane”.

Tânărul capătă de-odată toată simpatia și considerația mea. Mă îndrept spre el și-l întreb cum îl cheamă.

— „Numele meu e *Hermann Mengay*”.

— „Din grupul etnic german? Il întreb”.

— „De sigur.”

— „De unde?”

— „Dela Caransebeș”.

— „Bravo, îi spun eu. Iată o însărcinare turnată pe măsura unui tânăr din grupul etnic german. Și în câteva clipe *Hermann Mengay* se instalase în atașul unei motociclete, ținând în mână un tricolar românesc, pentru a fi recunoscut de germani. Și a plecat. Curând însă s'a întors pe jos. Il lăsase motocicletă pe drum. S'a dat o alta. Și iată că și el s'a dus vesel să-și îndeplinească misiunea.

Trece o oră, trece două — Mengay nu se mai întoarce. Maiorul român și cu mine începem să ne privim îngrijați. Doar avuseseră ordin precis, să se reîntoarcă și să raporteze. Ce s'a întâmplat, am aflat mai târziu, când noi înșine am intrat în oraș. Mengay și-a îndeplinit misiunea întocmai. A ajuns la armata germană. A dat raportul. În felul acesta s'a evitat orice eroare și vărsare de sânge.

Dar, când să se reîntoarcă, un cuib de mitraliere dușmane l-a culcat la pământ cu o rafală. Acum zace mort, lângă noi, într'o mașină în care a fost așezat.

— Uite ce mi-a rămas, din bravul meu Mengay, îmi spune Maiorul cu tristețe și durere.

La marginea de nord a orașului, camarazii i-au făcut un mormânt de erou, acoperindu-l cu flori de floarea soarelui. Intreaga companie a asistat încremănită la înmormântarea lui.

Grupul etnic german poate fi mândru de eroul său.

Trei bravi

Lupta eroică a unui Ploton de Tankuri - Impresionanta jertfă a unui Ploton de Care de Luptă

În dimineața zilei de 6 Iulie către orele 11 dimineața cobora spre Chișinău, venind din direcția Nord (Bălți) o companie de Care de Luptă. Compania aceasta constituia avangarda. Ajungând pe coama dealului ce domina orașul, comandantul companiei opri coloana și făcu o ofițerii o mică consfătuire. După informațiile ce le aveau orașul era minat, tunuri anti-car erau așezate la toate răspântiile, iar armata roșie continuă încă să ocupe anumite puncte. De pe deal se zăreau în tr'adevăr incendiile uriașe ce cuprinseseră capitala Basarabiei și se auzeau detunături de armă.

Locotenentul Sassu Ion comandantul primului ploton se oferă să facă cu plotonul său o recunoaștere în interiorul orașului. Găsind riscul prea mare, comandantul companiei a fost de părere să se mai aștepte.

În acest timp un locuitor din Chișinău, Grigorie Miron, fost gardian public, văzând din oraș apropierea tankurilor românești, s'a strecurat prin vii și s'a oferit să le conducă, știind amplasamentul tunurilor anticar.

Locotenentul Sassu Ion, nu mai stă pe gânduri. Pleacă cu plotonul său compus din cinci tankuri, însoțit de subofițerul Rașca Ion. Trece cu bine prin primele străzi ale orașului și după indicațiile lui Miron Grigorie distruge 7 tunuri anticar de 50 mm. Din nefericire un obuz tras de un anticar lovește carul în care se găsea gardianul Grigorie Miron, immobilizându-l și răbind servanții. Grigorie Miron, trece la mitralieră și luptă ca un erou, până ce un glonț tras de de-asupra capotei de un bolșevic venit din spate îl doboară.

Plotonul rămase fără informator, necunoscând orașul continuă totuși să

înainteze. La o răscruce de străzi se trezește deodată în fața a 10 tunuri anticar, care deschid imediat focul.

Tancurile primese vijelia deslănțuită de obuze din cele zece guri de foc. Lovituri cad în plin și tankurile sunt immobilizate. Servanții sar și continuă lupta cu mitralierele, retrăgându-se spre viile dela periferia orașului.

Bande de jidani și bolșevici îi urmăreau cu focuri vii de arme automate. Ei o luptă dărză de stradă. Alte bande aleargă pe străzi laterale și deschid focul.

Micul grup de servanți cu locotenentul Sassu Ion, luptă vitejește, până la unul. Cade și locotenentul Sassu Ion, lângă mitralieră.

Mai rămase încă un tank — tankul comandat de subofițerul Rașca Ion. Servanții încearcă să ocolească grupa de tankuri, dar nu izbutește. Ultimul tank este și el lovit în plan. Sergentul și mitralierul sar din tank, și o altă luptă începe, inegală și dărză. Grupul izbutește să se salveze, ajungând până în viile din marginea orașului. Acolo însă subofițerul Rașca Ion este împuscat mișelește de o bandă înarmată de jidani, care îi taie calea.

Dar alte tankuri vin, coboară din dealul Rășcanului, și în aceeași zi toate rezistențele sunt sfărâmate și orașul este în mâinile noastre.

În cimitirul central din Chișinău au fost înmormântați cei doi bravi.

Domnul General Voiculescu, ofițerii și trupa română și germană au dat cel din urma salut.

De deasupra dealului Rășcanu, soarele își ridică aureola, până în tările cerului.

Reichsmareșalul Herman Göring dă mâna cu ofițerii cari s'au remarcat în lupte.

Inchinarea Vitejilor desrobitori

Ecouri de obuze sfărâmate
Răsună în aer aburind de sânge
Și lacrimi ale neamului nu-și plâng
Pe uciiși inșetași de libertate
Și inimi răvășite de acasă
De întinări, de tortură ură,
Le prind în volburoasa lor arsură
Ca pe-un salut trimis de către țară.
Convoitul de dureri fără de leacuri
S'a strâns sub semnul crucilor în grai
Și 'nfiertă'l gila Basarabă
Sub pașii voștrii, faurii de veacuri.
În urmă-vă, pornesc armate gre'e
De purtători ai slovei și lumini
Să curețe de prin grădină, spinii
Și petele asupritorilor să spele...
Toți, smulgeți azi o făr' de lege
Din cartea biruințelor române
Și presărați pământul cu țărână,
Murind pentru Hristos și pentru Rege
Dar, după ce-ți ajunge idealul,
Schimbând infernul zilelor în rai.
Ve-ți fi „Soldați ai Regelui Mihai”
Pe cari vă cinstește Generalul.

ERMIN BORIS CAZACU

Vitejia trupelor române la Odessa

Un comunicat al P. K.-ului german demn de remarca

BERLIN, 30 (UTA). — Merită deosebită menționare și reliefare un comunicat P. K.-ului german, care relatează eroica neîntrecut și vitejia indescriptibilă dovă de trupele române, care luptă în jurul Odesei. Luptele care durează de mai mult de săptămâni, sunt deosebit de crâncene fără precedent pentru trupele române. La tele armatei române pentru cucerirea orașului Odessa, care e apărat cu o nemăsurată îndârjire de către armatele române au devenit în întreaga Românie un simbol sacru, astfel le caracterizează comunicatul P. K.-ului. Cel care a participat măcar o clipă la luptele acestui front, consacrat integral, acțiunilor eroice ale trupelor române, acela e nevoit să mărturisească că într'adevăr în acest sector, se desfășoară război de o vigozitate și de proporții nemani bănuite. Comunicatul P. K.-ului relatează apoi și felul specific al rezistenței bolșevice, care se încapăținează să continue o luptă, al cărui sfârșit este iremediabil pecetluit. Mai departe, comunicatul înfățișează, menționând că în scurtă vreme poate chiar la începutul lui Octombrie să se hotărască definitiv soarta acestui oraș, prin acțiunea extrem de lentă și de eficace a tuturor armelor aeriene și aeriene. Uzina de apă a Odesei se găsește de multă vreme în mâinile trupelor române. Se accentuează asupra faptului că, comisarii politici bolșevici au pus hecatombe de jertfe de sânge din partea populației civile a Odesei, cu prilejul acestor lupte efectuate în jurul orașului. Cercul de oțel executat de armata română în jurul Odesei se încleștează și se strânge tot mai mult, neconținut. Numele Odesei atfel închele comunicatul german — răsună pentru veacuri, în întreaga istorie a războaielor purtate de Români. Succesul final va asigura deapururi dăinuirea departe alături de Țara noastră, a provinciilor Bucovina și Basarabia, de curând cucerite.

Românii din Valea Timocului

Hărnicia timoceanului — Trecutul roman al provinciei

II.

Românul e binedotat dela natură și s'ar putea ușor desvolta, dacă școala ar fi bine organizată. Are multă predispoziție naturală pentru munca constructivă, ca mori, case etc. Contrar fraților săi nomazi, ciobanilor din Alpii transilvăneni, românul din Sârbia e legat de ghea sa străbună. E muncitor și câmpiile sale câteodată sunt mult mai bine grijite decât ale Sârbilor.

Încă în anul 1860, m'am convins că orașelul Prahova a fost colonie romană. În Prahova, s'au aflat nu numai multe și diverse monede antice, pietre cioplite, ci eu însumi am văzut în această localitate rămășițe de ziduri înalte, zidite din piatră cioplită, și cu legături din cărămidă. N'am putut personal urmări conducta veche de apă, care vine din comuna apropiată Djanevo.

Între ruinele romane din Prahova, s'a așezat un minunat soi de oameni. Între românii de aici se află exemplare, în ambele sexe, de-o frumusețe ireproșabilă, cum deabea dacă le poate arăta Campagna în forma antică, mai curată. Ansamblul pitoresc al costumelor înviorează drumul care duce spre nord-vest, pe malul Dunării, și dealungul căruia se află localitatea Kusjak. Comuna următoare, Mihailovaț, — în față cu Ostrovul românesc —, e un așezământ solid.

La orașul Brza Palanca, o fâșie românească formată de curentul Dunării, taie adânc în teritoriul sârbesc. Ruinele de vechi ziduri, privesc trist din înălțimea lor și povestesc existența lor din epoca romană. Chiar orașelul Cladova mulțumește nașterea lui provinciei Moesia din timpul imperiului roman.

În timpul împăratului Traian, se fixaseră cele mai întinse granițe romane și se statornicise o apărare contra Germanilor, dela Dunărea de sus până la Rinul inferior, ceea ce face ca Traian să poată rupe rușinosul contract încheiat de către Domițian. Atunci genialul Traian duce rează faimosul pod dela Egeta, care servește drept punct principal în operațiunile contra Dacilor. În prima campanie, începută în anul 101 d. H. Traian ajunge până la Tapae, și apoi în luptele ce le are cu cavaleria temuților Roxolani, până la Porțile de fier. (Aici se înțelege Porțile de fier ale Transilvaniei. N. T.) A doua victorie deschide drumul lui Traian, iar a treia dată în valea Hațegului, scapă pe Romani de Decebal, temutul dușman.

Regele umilit apărui în fața victoriosului împărat, depune armele și-i cere, în genunchi, pace, închinându-i-se. Pentru siguranța Imperiului, Traian face la Sarmisegetusa, un lagăr bine întărit, iar în celelalte castru pune garnizoană romană. La Roma se fac mari serbări în cinstea ocupării Daciei. Se bat monede și Traian ia numirea de „Dacicus”.

Roma încă nu se desmetecise din entuziasmul victoriei, și se pregătea pentru fapte noi, Traian nu se mulțumea numai cu acest triumf. După unii scriitori Traian ar fi exclamat: „Să-mi ajute D-zeu să prefac Dacia într-o provincie romană”. Nourul amenințător însă se apropie. Decebal se înarmă în secret, reînnoiește legăturile desfăcute, încheie alianță cu popoarele învecinate, cheamă în ajutor pe Parți accelerând prin aceste măsuri, izbucnirea războiului al doilea cu Dacia.

În primăvara anului 104, Traian însoțit de Hadrian și Lucius Quintus porni contra armatei dace. Armistițiul scurt de 3 ani, l-a întrebuițat legiunea sa, pentru construirea aceluia pod de piatră pe care geniul lui Traian îl considera ca punct de sprijin, necesar pentru supunerea durabilă a Dacilor. Construirea celor mai multe poduri din Italia, Spania, Germania, a celor peste Tigru și Eufrat din timpul domniei lui Traian, s'au făcut sub conducerea personală a împăratului. Drept constructor al marelui pod de peste Dunăre se pomenește însă vestitul Apolodor din Damasc.

Traian intră în Dacia cu mare băgare de seamă. După un șir de lupte noroco-

se ocupă mai multe locuri întărite. O parte din Dacia, devotați de mai înainte Romei, se lăpădară de Decebal. La fel trecură pe partea lui Traian, Sarmati, Roxolani, Iagizii și Buri Germani.

Traian cucerește cele trei porți principale ale Transilvaniei: Porțile de fier, Turnul Roșu și trecătoarea Vulcan, Decebal, care fu respins spre nord, încurând e silit să se mărginească la o luptă infructuoasă de munte.

O mare luptă deschide drum Romanilor în părțile unde trecerea peste munți era discutată în urma unui însemnat număr de întăriri. Acestea trebuie cucerite cu ajutorul scârilor. Numai după lupte grele, dărzul dușman predă capitala. Nobilii deteră foc caselor iar ei băură otravă. Decebal își alege moartea. Traian trimite capul lui Decebal la Roma. Cuceritorilor le căzură în mâni imense bogății. Se pare că Traian a rămas încă mult timp în Dacia ca să dispu-

nă personal organizarea și colonizarea ei, trasarea drumurilor noi, a întăririlor și să ia primele măsuri pentru transformarea țării barbare în provincie romană.

Cetățenii noi ai Romei primară în curând limba și obiceiurile biruitorilor. Dacia fu administrată de un propraetor, iar orașele colonizate cu veterani al căror sânge curge nelindoiș și astăzi în locuitorii fostei Dacii și în locuitorii români de pe malul sârbesc al Dunării.

S'a constatat că orașelul Cladova e identic cu Egeta din timpul Romanilor, și că avea o mare importanță strategică, ca nod important de șosele, și în sec. II și al III-lea.

Belicosul împărat Aurelian, fu silit să părăsească provincia câștigată de Traian și să retragă legiunile pe malul drept al Dunării.

(Urmează.)

Nicolae Ilieșiu

Ambasadorul Angliei în Japonia a plecat în America

Yokohama, 30. (Rador). Agenția Havas Ofi transmite:

Sir Robert Craigie, ambasadorul Angliei în Japonia a sosit Duminică cu soția și copiii săi la Yokohama, venind dela Tokio. El se va imbarca Marți plecând la Shanghai.

Cred că voi reveni în Japonia peste trei luni, — a declarat ambasadorul Angliei, care a adăugat, că plecarea sa nu are nici o semnificație politică.

Se crede că Sir Robert Craigie se va duce în Statele Unite.

Viteja aviației finlandeze

Hel'sinki, 30. (Rador) Escadra aeriană comandată de comandorul Magnusson a dobândit a 101-a victorie aeriană.

În războiul ruso-finlandez din iarna trecută, escadra comandurului Magnusson a doborât 189 avioane inamice, astfel că până în prezent ea are la activul său 290 avioane inamice doborâte.

Inaugurarea târgului comercial din Lyon

Mareșalul Petain a vizitat standul României, fiind primit de d. Cernătescu delegatul oficial al ministerului propagandei

Lyon, 30 (Rador). — Mareșalul Petain însoțit de amiralul Darlan și de secretarul de stat al producției industriale a inaugurat Duminică dimineața târgul comercial din Lyon instalat într'un palat ce se află pe malul Rhonului pe o lungime de 300 metri și cuprinde 3000 standuri.

După ceremonia de inaugurare, mareșalul Petain a vizitat standul căilor ferate germane, unde d. Schleier ministrul Germaniei la Paris, venit special la Lyon, a dat șefului statului explicațiile necesare.

După ce a vizitat standul elvețian, mareșalul Petain a vizitat standul Românesc unde i-au fost date explicații de d. Cernă-

tescu, delegatul oficial al ministerului propagandei.

La amiază d. Benoist Mechin, secretar de stat la vice președinția consiliului de miniștri a prezidat în numele mareșalului un dejun, la care au luat parte reprezentanții oficiali ai Germaniei, reuniți în jurul dlui Schleier și consiliul națiunilor streine care au luat parte la târg, printre care se remarcă consuli României, Argentinei, Elveției, etc.

El a mulțumit la sfârșitul dejunului fiecărui în parte pentru amplexarea participării țării respective, cu toate dificultățile actuale, manifestându-se astfel încrederea

în viitorul industriei franceze, gaj al prosperității europene.

Blocarea seului crud

București, 30. (Rador). — Printr-o decizie a subsecretariatului de stat al aprovizionării, apărută în Monitorul Oficial de azi, toate cantitățile de seul crud, rezultate din tăierea bovinelor și ovinelor, se blochează la dispoziția ministerului economiei naționale, subsecretariatul de stat al aprovizionării.

Măcelarii din abatoare precum și toți acei cari taie animalele arătate mai sus, sunt obligați a preda seul rezultat din tăiere Oficiului Român de Aprovizionarea și Distribuția Produselor de Pie-lărie. (ORAP).

Seul nu poate fi ridicat de ORAP înainte de achitarea prețului stabilit.

Oficiul este obligat a colecta pe întreg teritoriul țării tot seul din tăere prin centralele de colectare și prin agentii săi anume înmuntrețite. Seul se va preda în abatoare în stare crudă în ziua tăierii. Un delegat permanent al oficiului va prelua în maximum 5 zile dela tăiere la cel mai apropiat centru de colectare. În acest caz seul va fi predat sărat de producători, în bune condițiuni de conservare. Producătorii sunt răspunzători de buna conservare a seului.

Prețul seului se fixează astfel: seul predat în stare crudă lei 150 gr.

Seu sărat pentru conservare lei 165 kgr. Aceste prețuri sunt pentru provincie, pentru Capitală fiind alte prețuri.

Seul colectat se va distribui de către ORAP armatei, întreprinderilor de tăbăcărie, precum și indstriilor și laboratoarelor care folosesc seu pe baza unor cote ce se vor fixa prin deciziune de sub secretariatul de stat al aprovizionării. Seul ce va distribui în stare crudă fie în stare sărată.

Pentru acoperirea cheltuielilor de colectare, conservare, manipulare și distribuție ORAP este autorizat să predea seul colectat la prețul fixat cu un adaus de 10 lei la kgr.

Oficiul este obligat să predea întreprinderilor și armatei seul franco-va gon la stația CFR cea mai apropiată de centrul de colectare respectiv. Costul balajului este în sarcina destinatarului.

CINEMA CORSO

Leslie HOWARD și Ingrid BERGMAN

in

INTERMEZZO

O poveste de dragoste.

Regia: Gregory Rzsoff.

Reprezentări zilnice la orele 3, 5, 7, 9.15

UZINELE METALURGICE KEREDJ

DIN IRAN. In Iran se construiesc la distanță de 50 km. de Teheran, pe râul Keredj, niște uzine metalurgice, cari au între altele cuptoare înalte laminat, o tunătorie, o oțelărie și o cocărie. Societatea AEG-Berlin montează în centrala de forță a uzinelor 6 turbine cu aburi, dintre cari trei antrenază 3 alternatoare trifazice AEG de câte 5000 kilowați, iar celelalte trei câte o mașină suflantă AEG pentru producerea vântului necesar cuptoarelor încalțite. Aburii pentru turbine se produc într-o baterie de 4 căldări de înaltă presiune. Pentru completarea încălzirii cu gaz e prevăzută încălzire cu piatră de cărbune, care poate prelua la nevoie întreaga încălzire a căldărilor. Marea instalație de distribuție a uzinei e echipată cu întrerupătoare pneumatice și aerul electric de întrerupător e stins prin aer comprimat, e produs în 2 compresoare. Curentul e distribuit prin cabluri subterane. Aerul comprimat necesar pentru partea metalurgică e livrat din 2 compresoare DEMAG, antrenate de câte un motor electric de 250 CP, cari se cuplează și decuplează automat. Un grup electric de siguranță, constând dintr'un motor Diesel și un generator de 300 CP, asigură alimentarea uzinei dacă alimentarea normală se defectează în parte sau total.

Județul Timiș-Torontal — Primăria com. Chelmac

PUBLI CAȚI UNE

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 20 Octombrie 1941 orele 9 a. m. se va ține publicație publică, cu oferte închise, sigilate și orală, pentru vânzarea a 894 metri strei lemne de foc despicate din parchetul anului 1940/41 și 1982 metri strei lemne de foc despicate din parchetul anului 1941/4p, cu înălțimea de 1.15 metri.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din L. C. Tt și ca respectarea normelor publicate în Mon. Of. Nr 127/1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație, vor depune o garanție de 5%, iar adjudecatorii o vor întregi-o la 10%.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la Primăria comunei Chelmac, orele de serviciu.

Licitația se va ține la Primăria comunei Chelmac.

Chelmac, la 25 Septembrie 1941.

Primar: Ioșif Mihuș. p. Notar: (Indescifrabil)

CINEMA THALIA

Picanterie ! Umor ! O capo d'operă a comedile și a emoțiilor! Al doilea film din seria filmelor noi franceze

Nuca de cocos

(Noix de Coco)

cu cel mai renumiți actori francezi MARIE BELL RAIMU

Cel mai comico, cel mai vesel și cel mai nuanțat film al sezonului.

NUMAI PENTRU ADULȚI !

Inceputul reprezentațiilor 3—5—7—9. Dum. și Sărb. și la orele 11 și 3 d. m.

Inainte plugari!

Un an agricol se încheie — alt an agricol începe

Pregătiri pentru însămânțările de toamnă

Cu ceva mai multă muncă și mai multă grije, strângerea recoltelor de vară s'a terminat. Abia dacă în Basarabia și în Transnistria mai este de lucru, pe acolo unde, la timpul secerei, bravii noștri ostași secerau și secerau. Am secerat mai mult cu mâna; am legat — pentru prima oară — cu sfoară de hârtie, pe care Statul ne-a adus-o din Germania; am treerat cu batozele cumărate de părinții și de bunicii noștri și ne-am mar ajutor și cu cele două sute batoze noi, pe cari Statul ni le-a adus tot din Germania. Dar, oricum, am terminat strângerea păioaselor.

O treabă n'am făcut-o, cei mai mulți; ne-am întors miriștile. Și aceasta nu este bine, pentru că timpul însămânțărilor de toamnă se apropie și nu este bun plugar acela care seamănă — orice sămânță — într-o singură arătură. Este adevărat că în luna Iulie, căratul și treeratul și cu prașitul porumbului și a celorlalte prașitoare și mai trebuia făcută și desmiriștirea. A dr trebuia. Și plugul în căruță și a arat chiar în timpul secerei, bună treabă a făcut. Ei s'ă acun a doua oară și încredințază pământului sămânța cu toată nădejdea.

Dar Dumnezeu a ajutat, anul acesta, și pe cei nevoiași. După secerat pământurile nu s'au întărit și s'a putut întoarce miriștile și peste o săptămână și peste două Anoi au venit, din timp în timp, ploii și au avut puțință să are și cei cari au întârziat. Încât — jertăți de vorbă rea — dar eu crede că — ste plugar fără rost la treabă și fără chibzuială acela care, la ziua de azi, n'are arate locurile pe cari le va însămânța cu grâu, orz sau torceag de toamnă.

Zilele acestea a plouat iarăș, peste toată țara. Acum pot să are și cei cari au rămas în urma celorlalți. Iar peste o lună ară a doua oară, la seamănat.

Sămânța trebuie aleasă la trior, încă dela treerat. Cine ru a ales atunci sămânța, poate s'o aleagă acum, dacă mai are și au sau orz de vânzare, ori din cel oprit pentru nevoile gospodăriei.

Dacă triorul scoate trei calități numai calitatea întâia este bună pentru sămânță. Dacă scoate patru calități, amestecăm calitatea întâia cu a doua.

Trioare aveți în toate comunele și în toate satele. În multe părți aveți și selectoare, cari fac o treabă și mai bună la alegerea semințelor. Trioarele și selectoarele — date de Camerele agricole și de Ministerul Agriculturii, dela 1925 încoace — dacă au fost bine îngrijite, sunt încă bune. Dacă nu le-ați îngrijit și s'au stricat înscrieți-vă la

cooperativa (de orice fel) cea mai apropiată și cereți să vă dea altul, din cele care vin din Germania — cu plata în cinci ani — așa cum au venit și s'au împărțit și anul acesta 700 bucăți.

Însămânțarea o vom putea face, anul acesta, mai devreme. Viermele grăului și-a stricat sorocacele vieții, din cauza ploilor dese și a timpului rece. Așa că, la sfârșitul lui Septembrie vom putea semăna chiar în părțile de șes. În nici un caz să nu întârziem peste 15 Octombrie.

Nu semănați grăul neîmpietrat (neufist). Piatră vânăată se va găsi destulă anul acesta. Acolo unde aveți mălură multă, puneți două kgr. piatră vânăată și un kgr. var, va o sută litri apă (zece decalitri). Grăul se înpietrează cu o zi înainte de semănat, întinzându-l pe cergi, pe zăblaie — pe ce avem — stropindu-l cu stropitoarea de udat grădina, ori cu aceia de stropit via, ori chiar cu mâna și dându-l mereu la lopată, ca să se ude fiecare bob, peste toată fața lui.

Când mergeți la târg, cumpărați-vă piatră vânăată și var — dacă nu aduce la foot perativă. Puteți lua și prafuri, dar cea mai bună tot înpietrarea cu zeamă de piatră vânăată rămâne.

Semănatul cu mașina este cel mai bun. Unde aveți mașini, rânduți-vă de pe acum și semănați cu ea. Semănătoarea lată de doi metri seamănă zece pogoane pe zi. Șeful de ocol vine, vă face proba și v'o pune pe brazdă. Dar pământul trebuie să fie bine mărunțit, prin arătură cu brazda îngustă și prin grăpare cu grapa de fier.

Nu semănați într'o singură arătură. Nu semănați după 15 Octombrie.

Nu semănați grâu sau orz după porumb. Nu semănați grâu netriorat și neîmpietrat.

Faceți-vă socotelile din vreme. Faceți rost de sămânță de soi. Dați-o la trior. Arați îndată, cei cari nu ați arat, pentru ca la semănat să faceți a doua arătură. Cumpărați-vă piatră vânăată și var. Și faceți cetele pentru mașina de semănat.

Un an agricol se termină. Alt an agricol începe.

Munca plugarului este veșnică, ca și Dumnezeu, ca și pământul pe care îi muncește.

Familia, țara, oștirea, ne cer pâine și hrană.

Pe frontul nostru plugăresc același mare Conducător ne strigă :

— Inainte, plugari ! Să-l ascultăm.

MICA PUBLICITATE

APARE IN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL. MINIMUM 10 CUVINTE. Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cele cu clișeu tarif special. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

Elevi de curs inferior se primesc cu pensii și meditații. Circ. I. str. Eugen de Savoya 22, Inginer Gercec.

Se caută doi elevi în gazdă. Vor primi întreținere completă, precum și meditații la orice materie. A se adresa: I. Mândru, II, str. Cantacuzino 4.

De vânzare un războiu de țesut covoare. III str. Nistrului no. 24.

Cinema APOLLO

Ultima săptămână festivă ! dela 29 IX. — 1 X.

Submarinele atacă !

ILSE WERNER HEINZ ENGELMANN HERBERT WILK

Inceputul reprezentațiilor 3—5—7—9. Duminica și sârb. și la orele 11 și 4 m.

Dactilografă cu cunoștințe în lucrări de birou, angajează administrația ziarului „Dacia”. A se adresa imediat la ziar.

Student Școala Politehnică, meditează elevi de liceu, orice clasă, la partea științifică. A se adresa la redacția ziarului nostru.

Folosiți mica publicitate a ziarului „Dacia”. Orice anunț publicat în ziarul nostru își ajunge scopul imediat. — Cereți serviciu și căutați personalul de care aveți nevoie prin ziarul „Dacia” pentru a fi imediat satisfăcuți.

ATENȚIUNE ! Aducem la cunoștință că dela 1 Oct. s. c. SE REMAIAZĂ CIORAPI DE MĂTASĂ CU MAȘINA „VITOS” la MAGAZINUL DE ÎNCĂLȚĂMINTE ADRIAN MARZEA I. Piața I. C Brătianu 3.

RADIO

MARȚI, 30 Septembrie 1941

Radio România — Radio București postul pe unde scurte.

7.00—8.30: Ora dimineții. Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio Jurnal (I); Concert de fanfară româno-germană. Închiderea emisiunii, 9.30: Ora religioasă I. — Transmisiunea serviciului religios al Sf. Patriarhie. II. — Predica de Pr. Protopos singhel Vasile Vasilache. 11.50: Deschiderea emisiunii. 12.00: Jurnal în limba ucrainiană. 12.10: Jurnal în limba rusă. 12.20: Muzică variată (discuri). 12.30: Radio Jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sâtenilor. 12.50: Ora ostașului. 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio Jurnal (III); 14.20: Muzică variată (discuri). 14.30: Cronica războiului. 15.30: Reportaj de pe front în limba germană. 15.40: Închiderea emisiunii. 17.30: Radio Jurnal (IV). 17.40: Universitatea Radio-Ciclul: „Doctrina social-economică”. Erezia comunismului de Pr. Gh. Leon. 18.00: Orchestra Radio-concert simfonic dir. de Alfred Alexandrescu.

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. 19.10: Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă.

Radio România și Radio București

19.00: Cronica științifică. 19.50: Muzică variată (discuri).

Radio România, Radio București și Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio Jurnal (V). Sort. Închiderea emisiunii.

Emisiunea pentru străinătate pe Postul de unde scurte de 32.4 m.

Semnal. 22.50: Emisiune în limba greacă. 23.00: Emisiune în limba germană. Muzică (discuri). 23.20: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri). 23.40: Emisiune în limba franceză (discuri). 24.00: Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri). 0.15: Închiderea emisiunii.

MIERCURI, 1 Octombrie 1941

Radio România, Radio București și Postul pe Unde scurte.

7.00—8.30: Ora dimineții; Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio Jurnal (I); Concert de fanfară româno-germană. Închiderea emisiunii. 11.50: Deschiderea emisiunii. 12.00: Jurnal în limba ucrainiană. 12.10: Jurnal în limba rusă. 12.20: Muzică variată (discuri). 12.30: Radio Jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sâtenilor. 12.50: Ora Ostașului. 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio Jurnal (III); 14.20: Muzică variată (disc.). 14.30: Cronica războiului. 15.30: Reportaj de pe front în limba germană. 15.40: Închiderea emisiunii de prânz. 17.30: Radio Jurnal (IV). 17.40: Universitatea Radio-Ciclul: „Scurte știri literare”. Criticele lui Evolveanu. Eugen Lovinescu. 18.00: Forme și elemente muzicale: „Intermezzo” de Th. Rogge. 19.15: Muzică cu exemplificări muzicale.

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. 19.10: Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă.

Radio România și Radio București

19.00: Cronica literară. 19.15: Mari tărâși (discuri).

Radio România, Radio București și Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio Jurnal (V). Sport. 20.15: Liedere germane (discuri). 20.30: Ora Germană. 21.00: Închiderea emisiunii.

Emisiunea pentru străinătate pe Postul de unde scurte de 32.4 m.

Semnal. 22.50: Emisiune în limba greacă. 23.00: Emisiune în limba germană. Muzică (discuri). 23.20: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri). 23.40: Emisiune în limba franceză. (Muzică (discuri). 24.00: Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri). 0.15: Închiderea emisiunii.

Reprimarea turburărilor din Boemo-Moravia

Proclamarea stării excepționale civile în câteva districte

Inginerul Elias, președintele guvernului a fost arestat

Berlin, 30. (Rador). — Vice-protectorul Reichului a făcut Duminecă la ora 12 la Hradcni o vizită oficială președintelui statului, d. dr. Emil Hacha, întovărășit fiind de înlocuitorul său secretarului de stat Frank Gruppen, führer în secțiile de protecție.

Cu acest prilej vice-protectorul Reichului a adus la cunoștința președintelui statului evenimentele și motivele care fac necesare proclamarea stării excepționale civile care a fost ordonată între timp pentru districtele Praga, Brünn, Maehrisch-Ostrau, Kladno, Koenigrätz și Olmütz.

Ce acest prilej vice-protectorul a explicat, că în ultimele zile elemente

iresponsabile aflate în solda inamicilor Europei, au săvârșit un anumit număr de acțiuni izolate, aducând atingere Reichului și au încercat pe calea propagandei să adopte o atitudine opusă intereselor Reichului.

Se așteaptă din partea acestei populații din care cea mai mare parte recunoaște ca o realitate comunitatea de soartă ce există între popoarele europene și Germania, ca să nu se lase cătuși de puțin provocată de acești inamici ai Reichului. Autoritățile vor acorda protecția lor tuturor celor care iubesc ordinea.

Protectorul adjunct al Reichului a a-

duș la cunoștința președintelui statului că președintele guvernului protectoratului, inginerul Elias, prim ministru, a fost arestat pentru înaltă trădare și că va fi judecat de tribunalul poporului.

Protectorul adjunct a declarat că recunoaște lealitatea președintelui statului dela constituirea protectoratului.

La ora 14,30 președintele statului a trimis protectorului-adjunct al Reichului un mesaj prin care declară, atât în numele său cât și în numele guvernului protectoratului că este gata să colaboreze cu autoritățile. El a cerut pe de altă parte să se încurajeze lucrările guvernului protectoratului.

Cinema CAPITOL

Hansi KNOTECK, Victor STAAL
Volker v. COLLANDE
Ingeborg HERTEL în

Romantă de Iarnă

(WALDWINTER)

Puternică dramă a cărei acțiune se desfășoară în cadrul plin de poezie al munților înzăpezii!

Repr. 3, 5, 7 și 9. — Dum. și sâmb. și la orele 11 dimineața.

România

Judecătoria rurală Recaș

No. G. 73/1939.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Subsemnatul delegat judecătoresc Dumitru Cântar grefier la judecătoria rurală Recaș, aduc la cunoștința publică, că în cauza următorului Rozalia Imreh domiciliată în Recaș contra următorului domiciliat în comuna Recaș, jud. Timiș-Torontal, pentru încasarea sumei de 970 lei cap. și acc. am fixat termen de licitație pe ziua de 1 Octombrie 1941, ora 16 p. m. la fața locului în comuna Recaș, pe când și unde se vor vinde prin licitație publică, obiectele sechestrate prin procesul verbal de execuție No. G. 7-1939, dresat în ziua de 30 Iulie 1941 și anume:

1. Una scroafă etatea circa 2—3 ani, evaluată la 5000 lei.
2. Patru perechi de găște evaluate una pereche la suma de 200 lei toate în total 800 lei. Total lei 5800.

Recaș la 26 Sept. 1941.

Delegat judecătoresc: gref. D. Cântar

Comisia județeană de Mobilizare Agricolă a Județului Timiș-Torontal

COMUNICAT

Toți agricultorii cărora li s'a blocat grâu pentru sămânță prin Decizia Comisiei Județene de Mobilizare Agricolă publicată în Buletinul Județului Timiș-Torontal Nr. 30 din 24 Iulie 1941 sunt obligați ca în termen de 5 zile dela publicarea prezentului comunicat să curețe grâul de sămânță.

Grâul va fi preluat pentru a fi repartizat pentru sămânță agricultorilor cari s'au înscris la primării.

Proprietarii vor primi prețul stabilit de borem — după calitate — plus o primă de 10%.

Agricultorii cari au cerut grâu pentru sămânță îl vor primi contra cost prin Ocolul Agricol.

Ocolul Agricol va anunța fiecare comună când va primi grâu și de unde.

Deschiderea Expoziției de mode în Palatul Cultural

Cât de importante sunt expozițiile, care sunt prezentate ca expoziții de mode, aar cure — în timpul nostru cu grave probleme naționale urmăresc scopuri nobile, se vede din elogiul pe care și face un ziar german despre „Parada modei germane dela Bruxelles”. Cităm de acolo: „In capitala belgiană a avut loc nu de mult o mare paradă a Modei Germane, la care au defilat cele mai frumoase modele ale caselor de mode germane din Berlin, Viena, Frankfurt, München și alte orașe. Modelele prezentate au obținut un mare succes, dovedind puterea de producție a acestei ramuri industriale germane și în acelaș timp că moda germană nu este cu nimic inferioară celei franceze”.

Expoziția din Timișara nu a avut asemenea scopuri demonstrative, mai ales nu a ținut să concureze vreun tip de nouă modă. Scopul ei a fost de evidență și patriotică filantropie, care a și fost atins în întregime.

Expoziția a fost deschisă, Sâmbătă 5 p. m., în prezența elitei noastre feminine, care în acelaș timp reprezintă și simțirea românească în manifestările ei patriotice. A fost o reconstrucție a societății românești, a acestei societăți, pe care politicienii din trecut izbutiseră să o fărâmițeze și să o învrăjbiască. Orice s'ar zice, toate lucrurile bune și durabile în viața națională pornesc din inițiativa și intuiția femeii, și o refacere a societății noastre se va înfăptui tot la ea. Asta a fost prima imagine, care își rămâne în memorie, imaginea doamnelor române strănse sufletește într'un ansamblu social, de armonie, prietenie și aceea pornire de binefacere națională.

Expoziția în sine a fost o manifestare de artă. Artă severă de timp de războiu.

Inițiatorii expoziției au avut — după concluziile noastre — intenția să demonstreze ce este o învrăjbită sănătoasă, frumoasă și potrivită cu vremea noastră.

Moda rămâne în artă, ca să nu degeneze în lux inutil și contradictoriu. Iar arta nu contrazice pe nimeni, afară de aceia, al căror suflet rămâne închis în fața frumuseții, a eleganței, a simetriilor platonice. Expoziția a izbutit astfel să îmbine SCOPUL MORAL (realizările bănești pentru „Darul Ostașului” de sub conducerea președintelui a D-nei Eliza General Dragalina), cu SCOPUL ARTISTIC, ca un corectiv pentru exagerările în ținută, în port, în prezentarea pe stradă și la teatru a celor stăpâniți de snobism și de „mauvais gout”.

Expoziția a trezit un viu interes estetic în rândurile intelectualilor noștri dintre cari mulți au vizitat-o cu sinceră admirațiune. Dl Primar al Municipiului nostru Dr. EUGEN POP, împreună cu Doamna au luat parte la deschidere, consacrand astfel aceasta manifestare de muncă și artă ca un eveniment de serioasă importanță socială.

Printre persoanele prezente la inaugurarea expoziției am remarcat pe: D-na Eliza General Dragalina, d-na colonel Davidescu, d-na Livia colonel Ionescu, d-na Zoe Dr. Coste, președinta „Cruții Roșii”, d-na profesor Cândea, d-na Marta Epure, d-na Oprea, d-ra Vali Țăranu, d-na Ioanovici, d-na Petcu, d-na colonel Anton, d-na colonel Romcescu, d-na inginer Câmpeanu, d-na colonel Năsturaș, d-na protopop Țiucra, d-na Lungulescu, d-na Goruneanu, d-na Mocanu, d-na Ciupe, d-na Iordan, d-na dr. Rusu și pe D-nii: Gevel Jean, Spineanu, vice consulul Italiei, etc.

Manifestații comuniste în Argentina

Buenos-Aires, 30. (Rador). — Agenția DNB comunică: Un mare număr de comuniști au încercat Sâmbătă seara să organizeze manifestații în cartierele exterioare din Buenos Aires. Un sergent de stradă care a voit să risipească pe manifestanți, a fost lovit și călcat

în picioare de aceștia. Un alt sergent văzând cele petrecute a vrut să intervină în ajutorul camaradului său. S'a născut o încăierare în cursul căreia doi sergenți au fost răniți și doi comuniști au fost arestați.

SPORT

Pentru Cupa Basarabiei

G. F. E. — POLITECHNICA 10:1 (5:0)
Timișoara, 30. — Duminecă, 28 l. c. la orele 11 a. m. s'a disputat pe arena Banatului matchul de fotbal, între echipele CFR și Politehnica.

Matchul în general a fost frumos. Echipa CFR posedă jucători rutinați cari de multe ori, pun în pericol poarta unui adversar, ori cât de serios.

Politehnica are o echipă necompletă, ceea ce face, să sufere înfrângeri nemeritate. D-nul arbitru Constantinescu a arbitrat corect. Goalurile au fost marcate de: Molețaru 2, Bandu 2, Muneanu 1, Incendiu 5. Dela învingători ne-a plăcut Giurgiu, dela învingători Bandu, Incendiu, Kovejdianu.

SSMR — Ripensia 5:2 (3:1)

La ora 2 jum. pe arena „Electrica”, s'a disputat matchul de fotbal dintre SSMR. Ripensia, care nu a plăcut deloc spectatorilor. Singurii jucători care s'au distinși: Vodă cel mai bun om de pe teren, dela învingători: Lakatos, Almer, Weis.

ELECTRICA — VULTURII 1:0 (1:0)

Tot pe arena Electrica a avut loc întâlnirea între echipele Electrica — Vulturii. Cei 150 spectatori au văzut un match interesant cu multe combinații din partea ambelor echipe, atât ca jucătorii Electri-

ci sunt prea brutali în timpul matchului. În prima repriză, Electrica a marcat singurul punct. În repriza doua, Vulturii au ocazie să marcheze, Schira de trei ori este faultat în careu, dar arbitru bate 16 m. în loc de 11 m. Apărarea Lugojenilor a fost în mare formă, în special portarul care a fost cel mai bun om de pe teren. Dela înaintare au fost buni Schira și Todor. Dela învingători Gal, Biro, Müller și Posmor. D-nul arbitru Malța a arbitrat binisor.

INTER — ȘCOLARE

Cursul inferior L. Industrial — c. inf. C. D. L.

Pe arena „Progresul” s'a disputat matchul de fotbal inter-școlar între echipele liceului Industrial și Liceul C. D. Loga. Goalurile au fost marcate de: Marcu dela învingători, dela învingători Tătaru 2, Pavel, Lucaci și Gain. S'au remarcat: Gain cel mai bun de pe teren, Tătaru, Pavel dela învingători, dela învingători Marcu, Pascu și Mărcuț.

PROVINCIA:

U. D. R. — Chinezul 2:0.

Venus — Olimpia 4:1.

Rapid — Wermacht 8:2.

Rezultate din străinătate:

Zagreb, (Rador). — Duminecă s'a disputat matchul internațional de fotbal între echipele naționale ale Slovaciei și Croației. Croația a învins Slovacia cu 5:2.

Anastasie Ioan

Sport-Foto-Optic
Articole sportive, asortiment bogat și estin
A. M. MÜLLEY
Timișoara, Str. Școlilor No. 11
Săcurșoara, V. bul. Berthelot No. 10

Cu eroismul, jertfa și faptele sale soldatul român a desrobii pământurile cucerite de vrăjmași:

Noi cu banul nostru cu contribuția noastră, să le refacem lăta datoria fiecăruia.

Cum luptă și cum glumesc soldații italieni

Cum s'a născut „Ziarul Tobrukului” pe care soldații italieni îl redactează pentru englezi, ce sunt lipsiți de informațiuni adevărate asupra mersului războiului

Pe fronturile de luptă din Africa de Nord, soldații italieni și Germanii editează două ziare, modeste ca format, dar dense din punct de vedere al conținutului, *Tradotta Libica* și *Die Oase*. Aceste ziare publică în fiecare zi comunicatele de război italian și german, știrile mai însemnate ale zilei, o cronică politică și diferite cronici scrise de soldați între o acțiune și alta. *Tradotta Libica* și *Die Oase* ajung până în primele linii ale zonei Tobruk. Acum câteva zile, câțiva soldați italieni de pe acest front, după ce au citit ziarul *Tradotta Libica* și-au pus întrebarea: „Cum află oare englezii asediați la Tobruk de ceea ce se întâmplă pe diferitele fronturi de război? Ei n'au nici un fel de ziar. Nu ar fi bine să le redactăm noi unul?”

Această idee a ajuns până la căpitanul lor, care, surzând, a aprobat-o. Numai că doi susținătorii ideii unui ziar pentru englezi s'au așezat pe lucru. S'au găsit numai doi desenatori și caricaturisti. Mai greu a fost să se poată găsi traducători în limba engleză, dar până la urmă, și fără prea mare întârziere, a fost rezolvată și această problemă.

În chipul acesta a apărut ziarul manuscris și ilustrat de care am vorbit mai sus. În primele numere el cuprindea reportajii cu privire la ocuparea Cretei; articole în care se explica de ce la Sollum, între 15 și 18 Iunie, Napoleonul deșertului și-a pierdut șceptrul; reportajii în care se arăta cum *Stukas* urile și *Picchiateli* fac de gardă pe rând deasupra portului Tobruk; și toate numerile erau preparate cu nenumărate știri de tot felul.

Mijloacele reduse nu îngăduiau însă să se poată trage un număr prea mare de foi din acest ziar. Pe de altă parte, difuzarea lui ridica o seamă de probleme care au constituit obiectul unor aprite, dar n'am putea spune îndeunigate discuții „de ordin tehnic”. A fost nevoie de intervenția căpitanului care, expeditiv, a dat soluția cea mai bună:

— „Va veni cu mine sergentul T, șeful redactor al ziarului! Ceilalți vor rămâne să facă de pază, mă va urma numai G., F., D., Z., cu două puști mitraliere”.

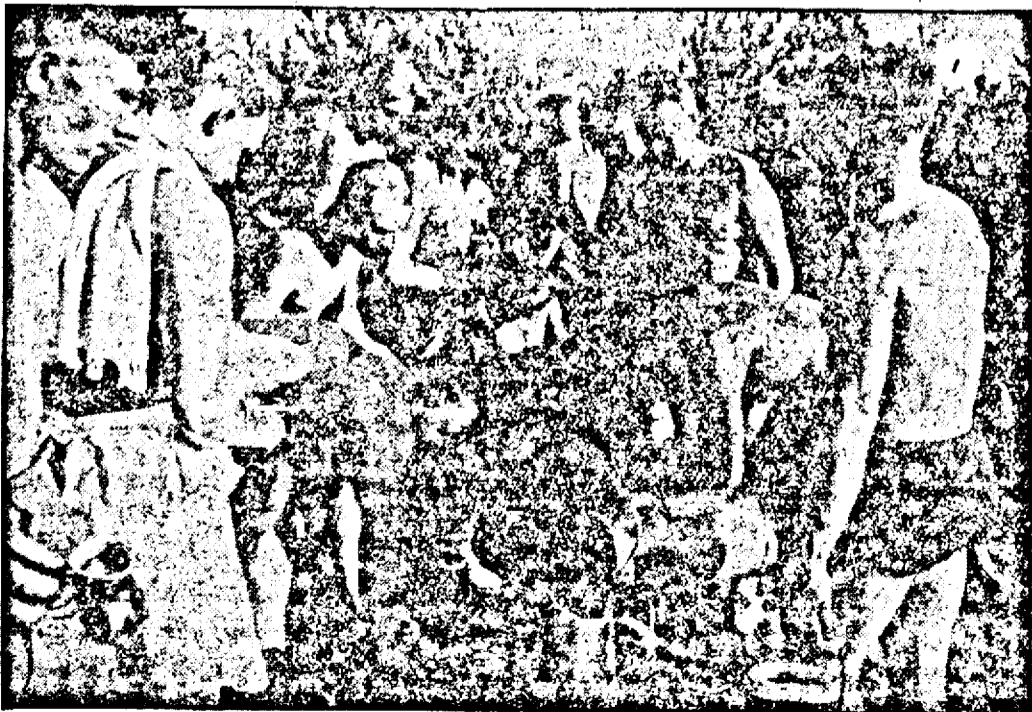
Cum s'a lăsat noaptea, înainte ca să apară luna, au pornit cu toții pisicește. Au mers vreme de două ceasuri. Au

ajuns în spatele unui mic fort și profitând de o spărtură făcută în sistemul de sârmă ghimpată, cu două seri înainte de către geniișii italieni, s'au străcurat până lângă întărituri și pe doi stâlpi înalți au pus, la vederea tuturor, două numere ale *Ziarului Tobrukului*. Din pricina unui sgomot făcut de soldații italieni, veniți să colporteze ziarul lor cu primejdia vieții, sentinelele engleze au fost puse în alarmă. Englezii, tras câteva focuri, iar căpitanul și sergentul prim redactor al *Ziarului Tobrukului* s'au tencit la pământ fără să miște. Acum începea partea cea mai grea a călătoriei: întoarcerea expusă acțiunii englezului.

La o nouă serie de salve trase de către englezi, puștile mitraliere italiene, așezate dinainte pe poziții și au intrat în acțiune. Pentru orice eventualitate, năstrușnicii gazetari și colportori ai celui mai original ziar din câte au existat până acum, au luat cu ei un sac de merinde plin cu bombe de mână. N'a fost însă nevoie de acest argument pentru a convinge pe englezi să tacă. Cei doi, împinși de curiozitate, au dat peste cele două numere din *Ziarul Tobrukului*, încetând astfel să scrie. Cele două numere ale ziarului, așezate, cum am spus, pe stâlpi, cădeau sub bătaia razelor lunii, făcând în zăra englezilor două mari pete albe, a căror înfățișare ciudată i-a mânat întocolo și i-a făcut să uite de vrăjmașii înșorțuți.

După ce englezii au încetat focul, originalii gazetari, s'au oprit ca să observe ce fac noui lor cititori. Aceștia, după ce au dat jos de pe stâlpi cele două numere ale ziarului, au început să le citească plini de curiozitate. Din ascunzătoarea lor soldații-gazetari rădeau cu poftă.

De atunci, englezii asediați la Tobruk au primit în chip regulat la domiciliu *Ziarul Tobrukului*. Colportajul originalei publicații a costat până acum două rani, care din când în când au fost foarte ușoare. Primejdia nu împiedecă pe soldații italieni să furnizeze cu regularitate știrile de care au nevoie bieții soldați englezi, înșelați de căpeteniile lor. Dealtfel, toată lumea știe că deviza soldaților italieni este: „Mai bine să trăiești o zi ca un leu, decât o sută de ani ca o oaie”.

Cea mai frumoasă clipă a zilei: Se primește ceva de astămpărat setea (PK. Wb.)

LENINGRAD

Considerațiuni geo-politice și economice

Berlin, 30. — (U.T.A.) Leningradul este capitala unei provincii numita Oblast și este o unitate administrativă politică a Mării Republicii Sovietice. Această provincie are 147.000 km. pînă la locuitorii de o populație de 6.435.000 locuitori. Acest fapt corespunde ca întindere suprafețelor Greciei și Turciei Europene la un loc, sau cu de cinci ori suprafața Belgiei. Astăzi această regiune afară de oraș, se găsește în mâinile trupelor germane și lituaneeze, împreună cu întregul bazin industrial, ata ce important. Regiunea Obiastj se întinde de la vechia granița limano-sovietică din Nord, pînă la limă Golful Narwi-Lacul Peipus-Lacul Preskau și Ostrovul din Vest. În sud merge pînă la Kholm și Est pînă la Pesto, unde granița se întinde pînă la Lacul Omega. De aici se continuă paralel cu râul Svir, pînă la Lacul Ladoga la Nord de acest râu. Spre deosebire de toate celelalte ținuturi sovietice, această regiune se bucură de un esențial avantaj, legatură directă cu Marea Baltică. Pentru acest motiv a fost întemeiată de către Țarul Cel Mare, în anul 1703 în noua capitală a Rusiei Sf. Petersburg denumită „fereastră către Europa”.

Orașul Leningrad domină prin Hâterlandul său strămoșul Kareliei și prin aceste drumurile către Finlanda ca și comunicațiile de apă, dintre cele două mări, Marea Baltică și Marea Albă, legate prin canale. La aceasta se mai adaugă deosebit de comunicații feroviare și de drumuri. Orașul a avut avantajii extraordinare de pe urma acestei rețele de comunicații, deoarece Petersburgul a stăpînit cheia către o mare parte a economiei vechii Rusii, Sovieticii au dat o importanță covârșitoare industriei lor, concentrând în acest oraș înainte de orice, așezămintele și uzinele cele mai importante pentru industria războiului. Astăzi această întreagă industrie este complet tăiată de restul Uniunii Sovietice.

Populația acestui oraș care, după statisticile din 1934, însumă 2.740.000 locuitori, a sporit la 3.190.000 în anul 1939.

Pe aceiași treaptă cu Moscova, Leningradul este unul din cele mai importante centre industriale contribuia la întreaga producție industrială a Uniunii Sovietice în 1936, în medie, cu 12,5%, la produsele chimice și încălzămintele cu 23—24%. Un număr de 250.000 lucrători erau înrolați în 1935, numai în industria metalurgică, iar 10.000 în industria textilelor. Din cei 551.000 de lucrători industriali ai Leningradului, 72% lucrează în 127 de mari uzine, cu mai mult de 1000 de lucrători.

În afară de uzina metalurgică unde se prelucerează arama și zincul există în acest oraș mai multe oțelării, laminatoare și topitori. În numeroasele șantiere navale, sunt construite vase de comerț și de război.

Industria grea și ușoară produce tractoare, vagoane, locomotive, automobile, turbine, motoare, mașini textile și tot felul de mașini specifice industriei ușoare. Aparat de fotografiat, telefoane și radio. În industria chimică, Leningradul deține rolul de frunte din întreaga Uniune Sovietică. Din celelalte ramuri industriale sunt de menționat, industria textilelor (industria postavurilor, bumbacului și mai ales a tricotașilor), industria alimentară, ta-

industria prelucrării lemnului, industria țesăturilor și tipografiile.

Dar din punct de vedere militar, de mai covârșitoare importanță este industria înarmării. Leningradul posedă numeroase așezăminte industriale ale înarmării, printre fabricarea tunurilor, armelor de mână, pulbere și material explozibil, cașă luptă și care blindate, celui de avioane, motoare de avioane, instrumente optice, mecanică fină, șantiere navale pentru construcția vaselor de război.

În strânsă legătură cu industria orașului Leningrad, sunt localitățile industriale aflătoare în zona Leningradului: Siergiorz, rezk, Kolopino, Pușkin, Krassnogvardeisk și Schlișselburg.

Următoarele industrii sunt predominante în aceste localități: industria lemnului (fierăstraie, fabrici de furnir și plăci), industria hârtiei, industria sticlei și a materialului de construcție, industria chimică, fabricile de țesătorie, etc. În prejurimile Leningradului, se găsesc portante fabrici și instalații pentru sare, mari, cari furnizează arme, muniții, țesături, material explozibil, pulbere și instrumente optice și de mecanică fină. Furnizarea energiei regiunii Leningradului se face prin stații electrice.

Înă jurul orașului sunt așezate uzine de petrol, lemn, turle, etc. Orașul Leningrad își acoperă nevoile în combustibil în numeroasele lui așezăminte industriale, cu cărbune transportat din zăcămintele din zona Donețului sau cu petrol din Bazinul Caspian. În regiunea Leningradului, au fost construite mai multe uzine de mari capacități, care acoperă toate nevoile orașului în ceea ce privește industria. Aceste uzine electrice au fost ridicate pe fluviile Volkov și Svir. Conductele de înaltă tensiune transportă energia în oraș de la Svirstroi (250 km. de la Leningrad) și Dubrovka (120 km.) În legătură cu producția de energie electrică, s'a creiat pe cursul inferior al râului un important complex industrial, bazinul de la Tihvin (70 km. de la Leningrad) și la Volkov, format din bauxită și din uzine de aluminiu din Volkov. Producția de aluminiu de la Tihvin este estimată la 100.000 tone, având un conținut de bauxită de 25%. Această producție este de mare importanță pentru industria aluminiului din întreaga Uniune Sovietică, fiind produsă în parte în uzinele metalurgice de la Saporoshe.

În concluzie, se reliefează faptul de mare importanță covârșitoare, că potențialul de energie electrică și de aluminiu de război al Uniunii Sovietice este pătat lovitură de grație prin tăierea comunicațiilor Leningradului cu restul URSS.

CADOURI!

cel mai mare asortiment în ceașă de dame și bărbătești, brățări, etc.

la:
CEASORNICARIA SI BIJUTERIA
CREȘTINA

ORA FIXA

soara IV, str. I. C. Brătianu

S'a deschis singura blănărie românească

TEODOR TAPU (DIN ORADEA)

TIMIȘOARA I, str. Mercy Nr. 7
(vis a vis de Prefecura Județului)

Mare asortiment de blănuri în tot felul.
— Rog sprijinul onoratului public. —

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

Marti, 30 Septembrie

ortodox: Sf. Părinte Grigorie Episcopul
meniei Mari.

catolic: Sf. Ieronim.

Farmacii de serviciu:

ro. I: „Minerva”, str. 10 Mai 5; Circ.
St. Nicolae”, str. Mareșal Joffre 4;
III: „Crucea”, bul. Carol 27; Circ
„Steaua”, pța gen. Dragalina 4,
Patelja: Panajoth; Mehala: Chioreanu,
dor: V. Eremici, acestea trei au ser-
permanent. Salvarea 44-44.

Spectacole:

ematografe:

epitol: „Romanța de iarnă”.
Thalia: „Nuca de Cocos”.
Apollo: „Submarinele atacă”.
Dorso: „Intermezzo”.
Antant: „Opereta”.

REDAȚIONALE. Avem deosebita
de a anunța cititorilor noștri că
DR. AUREL BUTEANU, fost direc-
al ziarului „Patria” din Cluj și Preșe-
al Sindicatului Presei Române din
al și Banat în ultimii cinci ani, își va
pe colaborarea la „Dacia” în calitate
cronicar dramatic.

Colaborarea distinsului publicist arde-
a, devenit prin vicisitudinile pierderii
locuitor al capitalei Banatului, ne
său ca atât mai mult cu cât d-a și a
sarcina de a urmări activitatea arti-
Teatrului Național din Cluj refu-
la Timișoara, al cărui cronicar a fost
de zile în capitala efemer pierdu-
Ardealului. Prin prestigiul său intel-
al, prin obiectivitatea sa probată, d.
AUREL BUTEANU va da **CRONICEI**
DRAMATICE a ziarului **DACIA** caracte-
de instituție complimentară a focului
artă românească ce este, și trebuie în
permanent să fie, Teatrul Național,
publicului local îi va oferi în îndreptar
și competent în domeniul manifestări-
teatrale.

Ce nu face beția. Locuitorul Lința
ghentie, de 53 ani, din comuna Moșnița-
che, venind spre casă, cu căruța încă-
cu saci de făină, și fiind în stare de
betate, din neglijență căruța s'a răstur-
peste el. Nefericitul om după 12 ore a
betat din viață.

O bătrână cade în fântână. Femeea
Elisaveta, de 61 ani, din comuna
Rodă, pe când voia să scoată apă, a că-
în fântână. Venind în ajutor vecinii, au
moartă din fântână.

Pescuirea unui cadavru din canalul
Eri, s'a pescuit din canalul Bega, ca-
locuitorului Bocor Alexandru, de
ani, din str. Neculcea 43. Poliția anche-
ză acest caz.

Furt în valoare de 30.000 lei. Locu-
Gh. Verner, din str. Novac 4, a recla-
poliției că autori necunoscuți s'au in-
în locuința sa de unde au furat hai-
și albituri în valoare de 30.000 lei.

— In Italia copiii celor mobilizați au
fost scutiți și anul acesta de taxele
școlare. Ministerul educației naționale
italiene a hotărât ca și acest an copiii
celor mobilizați, care frecvează șco-
lele statului, să fie scutiți de toate ta-
zele.

— Pentru cei ce n'au făcut declarații și
n'au primit cartele pentru alimente. Servi-
ciul economic al primăriei municipiului Ti-
mișoara, aduce la cunoștință următoarele:
Toți aceia care n'au dat declarații și n'au
ridicat cartele de alimente, să se prezin-
te Luni, 6 Oct. a. c. la biroul central al pri-
măriei, intrarea prin str. E. Ungușanu,
fostul birou pentru eliberarea biletelor de
vite, pentru a și le ridica.

— Noul orar de lucru în birourile întreprinderilor
industriale și comerciale. Comisiunea paritară depe lângă Inspectoratu-
General al Muncii, din Timișoara, în șe-
dința din 29 Septembrie 1941, a stabilit o-
rariul de lucru în birourile întreprinderilor
industriale și comerciale începând dela 1
Octombrie 1941, în sensul că acestea ore
nu pot trece peste 48 ore pe săptămână și
Sâmbătă d. m. să rămână liberă. Intre a-
cestea limite fiecare întreprindere indus-
trială și comercială va stabili orariul cu an-
gajații săi prin bună învoială. Învoiala se
va redacta în scris în trei exemplare din-
tre cari unul se va afișa în biroul întreprin-
derii, unul se va depune la Inspectoratu-
General al Muncii (Timișoara I, str.
Merzi Nr. 2) și al treilea exemplar se va
trimite la Camera de Muncă respectivă.
Acest aranjament s'a făcut pentru întreg
teritor al Inspectoratului General de
Muncă, Timișoara.

— CABINET MEDICAL DR. CONST.
POPESCU str. Paulescu 2 (lângă Palace).
Telef. 29.06. Consultațiile continuă în fie-
care zi, între orele 6—8 p. m.

— Starea civilă. Căsătorii: D. Eugen
Costa, 26 ani, cu d-șoara Barbara Borbey;
d. Ioan Mosser, 19 ani, cu d-șoara Ecateri-
na Dreier; Francisc Trostovici, 21 ani, cu
d-șoara Maria Kotormanis d. Martin Sutio,
33 ani, cu d-șoara Ecaterina Rotinger; d.
Nicolae Bogosel, 31 ani, cu d-șoara Iuliana
Mușe; d. Ioan Frombach, 26 ani, cu d-șoara
Maria Fuxa. — **Morți:** Ecaterina Szčke,
casnică, 69 ani, str. Fröbl 22; Mihai Giura,
funcționar, 31 ani, str. Bogdăneștii 72;
Pavel Sandor, 83 ani, str. Mărășești 37;
Ioan Laub, 40 ani, Aleea Villor. — **Naș-
teri:** Radu Șerban Köning, str. Vadul Că-
lărășilor 18; Viorica Popa, str. Gheorghe
Ardelean 4; Ioan Kovacs, str. Porumbescu
82; Cornelia Dulcean, str. Batuia 49; Ma-
riora Odoleanu, str. Apateu 19.

— Furt. Autori necunoscuți s'au intro-
dus, prin spargere la direcțiunea școlii
germane, din str. Corbului 9, furând suma
de 5490 lei.

CETAȚENE, CONTRIBUE ȘI TU
CAT MAI MULT LA SUBSCRIEREA
IMPRUMUTULUI REÎNTREGIRII, CA
ASTFEL SĂ FII LA ÎNĂLȚIMEA
OSTAȘILOR CARE ÎȘI JERTFESC
VIATA PENTRU REFACEREA GRA-
NIȚELOR SFARTECATE ALE ȚĂRII.

„Soții” fără căsătorie

Situația juridică a logodnicilor soldaților căzuți

(ESS). — Ministerul de interne ger-
man a reglementat recent drepturile
speciale ale logodnicilor de războiu dis-
punând că atât ele, cât și copiii lor să
poată purta numele logodnicului căzut.
Situația logodnicilor pe baza acestei re-
glementări, se prezintă astfel, încât ea
beneficiază de toate drepturile mariaju-
lui, care n'a putut avea loc din cauza
morții eroice a logodnicului. Copiii ne-
legitimi pot purta numele tatălui mort
pe front, fără vre-o cerere specială, sau
o dispoziție expresă. Din motive ju-
-

dice însă logodnica nu se poate numi
ca văduva logodnicului mort. În schimb
ea obține dreptul, fără vre-o autoriza-
ție specială să poarte denumirea de fe-
mee și să-l folosească astfel și numele
ei de fată și al logodnicului mort, dacă
aceasta îi va fi acordată în urma cere-
rii făcute. În urma acestor dispozițiuni
statul german caută să reglementeze
situația logodnelor de războiu și stimu-
lează în același timp politica demogra-
fică.

Slujbă religioasă la Spitalul de Stat din Timișoara

Secția chirurgicală „Dr. Aurel Căndea”

Timișoara, 30. — La spitalul de Stat
din Timișoara, secția chirurgicală „Dr.
Aurel Căndea”, unde să află 23 ofițeri
răniți, Sâmbătă 27 l. c. la orele 4 d. m.,
duhovnicul spitalului, C. Sa Părintele
Corneliu Vuia a săvârșit slujba sfinți-
rei apei, sfințind toate saloanele cu
răniții, sărutând fiecare rănit sf. Cru-
ce, după care a urmat slujba Vecerniei,
împună cu rugăciuni pentru răniți și
pentru victoria armatelor aliate.

La sfârșitul slujbei, C. Sa a adresat
răniților cuvinte de laudă și încurajare,
elogiind vitejia soldatului român.

La aceasta slujbă religioasă au luat
parte în afara de răniți, întreg perso-
nalul care îngrijește de răniți, medicii,
surori de ocrotire etc.

Duminecă după sf. Liturgie C. Sa
Păr. Vuia a trimis răniților sf. Anafo-
ră, care a fost primită cu multă evlavie
și bucurie de către răniți.

Importantă constătuire la prefectura județului Hunedoara

Deva, 30. — Recent a avut loc la Prefe-
ctura județului Hunedoara un consiliu de
Prefectură, la care au fost prezenți d. col.
Constantin Dumitrescu, prefectul județu-
lui, ca președinte al Consiliului de Prefe-
ctură și reprezentanții tuturor autorităților
locale.

D. Colonel C. Dumitrescu, prefectul ju-
dețului, președintele consiliului deschide
ședința și comunică următoarele:

„După declarea războiului sfânt, pentru
apărarea Crucii, pentru înălțarea neamu-
lui și desrobirea fraților de același sânge,
s'a deschis două probleme capitale pentru
Statul Român. Prima problemă este aceea
a întreținerii și alimentării frontului de
luptă, precum și a refacerii provinciilor
desrobite de cotorpitori barbari”.

„A doua problemă importantă este aceea
a ostașilor răniți în războiul actual, cărora
cărora suntem datori a le da o îngrijire
frățească și părintească, în scopul de a-i

reda grabnic frontului.

„O altă problemă importantă este aceea
a ajutorării familiilor concentraților.”

Trecându-se la ordinea de zi, au mai vor-
bit d-nii: Dr. Bălan Ștefan, protopop unit,
dr. Bretan Vasile, prim procuror, Bordac
Iosif, ad-tor financiar, dr. Octavian Stăni-
lă, medic primar; dr. Grațian Iodan, me-
dic primar veterinar; dr. Alexandru Pălă-
gieșu, ajutor de primar; ing. Holdiș Dumitru,
reprezentantul camerei de agricultu-
ră; Alexandru Clonda, subinspector al
muncii și Stan Cochișescu, inspector școlar
județean.

D. prefect al județului, președintele Con-
siliului de Prefectură, luând act de comu-
nicările și propunerile ridicate în ședința
Consiliului, asigură d-nii membrii că va
lua măsurile necesare și interveni locurilor
în drept pentru remediere.

D. Prefect declară apoi ședința închisă.

Gestul frumos al elevilor din clasa VIII a liceului de băieți din Timișoara

Timișoara, 30. — De nenumărate ori ați
citit prin coloanele acestui ziar, donațiile
făcute de unii oameni, pentru ajutorarea
acelora cari pentru apărarea creștinătății
lui Hristos și a civilizației, s'au dus de-
parte de noi, pe câmpiile de luptă, ca „uni-
ți în suflet și n' simțiri” să nimicească pe
cel mai înfocat dușman al civilizației „bol-
șevismul”.

De data aceasta ni se aduce la cunoștin-
ță un alt caz de donație cu totul excepțio-
nal celor întâmplare, prin felul cum a fost
aranjat. Și anume, este vorba de elevii cl.
VIII-a liceului industrial din Timișoara,
care prin bunăvoința și frumusețea ges-
tului merită toată lauda.

Această clasă, din inițiativa proprie, cu
concursul d-lui director al acestei școli, d.

Ing. V. Bardan a d-lor profesori și a d-lui
economul școlii, au colectat suma de 7000
lei. Elevii (cei din internatul școlii) au re-
nunțat în două Duminici la masă, contri-
buind astfel cu rația zilnică de 40 lei, la
mărirea fondului pentru cumpărarea celor
necesare.

Din suma colectată s'au făcut fiecărui
soldat rănit din câmin, câte un pachet care
conținea: fructe, alimente, țigări, cărți
postale.

Separat de aceasta s'au mai împărțit
cărți de povești, basme, literatură, poezii.

Elevii s'au prezentat la împărțirea pa-
chetelor în frunte cu d-nul diriginte al cla-
sei d. profesor R. Feraru și economul C.
Ana.

Terroaznică ciocnire de trenuri lângă Brașov

Sunt 8 morți și trei greu răniți

Brașov, 30 (Rador). — În apropiere de
comuna Hriciov s'a produs o ciocnire între
două trenuri de marfă.

Mecanicul de pe locomotiva unuia dintre

cele două trenuri, nu observase semnalele
de oprire, provocând astfel ciocnirea.

Opt persoane au fost omorâte, iar trei
sunt grav rănite.

Pagubele sunt foarte mari.

Subscriind la Imprumutul Reîntregirii, nu este un sacrificiu, ci o datorie

ULTIMA ORĂ

„Orice pact cu bolșevismul este exclus“

BOLȘEVISMUL TREBUE DISTRUS

Lămuririle ministerului de externe german

BERLIN, 30. (Rador.) — Având în vedere nenumăratele victorii dobândite de trupele germane dela începutul războiului și mai ales succesele obținute pe frontul de răsărit care sunt unice în istorie, svonorile răspândite de anumite posturi de emisiune străine cu privire la pretensele încercări de pace făcute de

germani, se califică dela sine și se vădesc a nu fi altceva decât încercări de influențare a spiritelor naive.

La ministerul de externe al Reichului, aceste svonuri sunt desmințite în chipul cel mai categoric. La o întrebare pusă de ziaristii străini, s'a răspuns că aceste svonuri răspândite de propaganda ina-

mică nu conțin nici cel mai mic sâmbure de adevăr. S'a hotărât odată pentru totdeauna că nu se va face pace cu sovietele ci lupta va fi dusă până la nimicirea lor. Orice pact cu bolșevismul este exclus: bolșevismul va fi exterminat.

Confirmarea mandatului de arestare a evreului Kerit Ludovic din Timișoara

Timișoara, 30. — În urma mandatului de arestare lansat de d. judec Ioan Paica, dela cabinetul Instrucțiunilor, fost rearestat evreul Kerit Ludovic implicat în afacerea vânzării imobilelor evrești.

Mandatul de arestare a fost recomandat de secția I-a a Tribunalului de Apel din Toronto. Urmează deci ca acesta să rămână mai departe în carceră la celula penitenciarului.

Dezastrul forțelor sovietice

Numărul forțelor prizonierilor crește neîncetat

Berlin, 30 (Rador.) — Din cercurile autorizate agenția DNB află că o divizie germană a capturat în cursul luptei de nimicire dela răsărit de Kiev a forțelor sovietice încercuite în cursul unei singu-

re zile, peste 100 autocamioane și un foarte bogat material de războiu.

Totdeauna în timp de 24 ore, această divizie germană a făcut 20.000 prizonieri sovietici.

O altă divizie germană a pătruns atât de rapid și de profund în mijlocul formațiilor sovietice, încât ea era amenințată să fie copleșită de numeroșii fugari din trupele sovietice. Divizia germană a opus o rezistență îndârjită sovieticilor provocându-le mari pierderi. Soldații germani au făcut peste 1000 prizonieri și au capturat un numeros și bogat material de războiu.

Comuniști executați la Lille pentru sabotaj și agitații antigermene

Vichy, 30 (Rador.) — Agenția de presă anunță:

Un număr de 20 comuniști au fost pușcați la Lille din ordinul generalului Falkenhäusen, comandantul militar al teritoriilor ocupate din Belgia și Franța.

Acești comuniști s'au făcut vinovați de sabotarea instalațiilor militare și agitații anti-germane.

Aviatorii britanici aflați în America, refuză să se întoarcă în Anglia

New York, 30. (Rador) Dintr'un port canadian al cărui nume nu este menționat, „Associated Press“ anunță că numeroși aviatori englezi, canadieni și neerlandezi, au părăsit vaporul ce urma să-l transporte în Anglia, mai înainte ca acesta să iasă din port, în semn de protest împotriva rețelilor condițiilor sanitare ce domneau pe bordul vaporului.

Cei 200 ofițeri care au părăsit vaporul, vor fi judecați de tribunalul militar pentru nesupunere.

Guvernul canadian a interzis importul din Japonia

NEW YORK, 30. (Rador.) CORESPONDENTUL AGENȚIEI DNB COMUNICĂ:

„ASSOCIATED PRESS“ ANUNȚĂ CA GUVERNUL CANADIAN A INTERZIS ORICE IMPORT DIN JAPONIA FĂRĂ AUTORIZAȚII SPECIALE. ORDINELE ÎN ASENZ AU FOST DATE DE GUVERNUL CANADIAN ÎNCA DELA 23 SEPTEMBRIE DAR SURA A FOST COMUNICATĂ PUBLICULUI NUMAI ÎN CURSUL UNEI NETI DE LUNI.

Alte 13.000 prizonieri și 89 tunuri capturate, la Nord de Dniepropetrovsk, dela bolșevici

Berlin, 30. (Rador.) — Înaltul comandament al forțelor armate germane transmite dela cartierul general al Fuehrerului, următorul comunicat:

La nord de Dniepropetrovsk, trei divizii sovietice au fost atacate și nimicite printr'o mișcare de învăluire a trupelor germane și italiene.

După informații primite până acum au fost făcuți 13.000 prizonieri și capturate 89 tunuri precum și numeroase ma-

teriale de războiu. Inamicul a fost svârlit în parte într'un teren mlăștinos suferind pierderi sângeroase.

Puternice formațiuni ale aviației au atacat cu succes instalațiuni de cale ferată în basinul Donetului și în sectorul Moscova.

În largul portului Kronstadt, un crucișetor sovietic a fost lovit în plin de bombe.

Formațiuni de avioane de luptă și Stuka au atacat taberile și depozitele de

materiale din apropiere de Tobruk. În cursul acestui atac, inamicul a pierdut în lupte aeriene 5 avioane iar artileria antiaeriană a doborât 2 avioane.

Slabe forțe ale aviației britanice au făcut în noaptea trecută incursiuni în nord-vestul și sud-vestul Germaniei.

Pagubele provocate de bombe, sunt neînsemnate.

Artileria antiaeriană a doborât un avion de bombardament britanic.

Comunicat italian

Aviația britanică a bombardat orașele deschise din Italia

Vie activitate de artilerie pe frontul dela Tobruk

Roma, 30. (Rador) Iată comunicatul oficial Nr. 483 publicat Luni de cartierul general al forțelor armate italiene:

În Africa de Nord, activitate de artilerie pe frontul dela Tobruk și Sollum.

Cu prilejul unui atac aerian dat la Bardia, două avioane inamice au fost doborâte de artileria antiaeriană și alte două de aviația germană, de vânătoare.

În Africa Orientală, detașamente inamice au încercat să atace posturile noastre înaintate din zona Gondar. Sub focul artileriei ele au fost puse pe fugă de reacțiunea trupelor noastre. Avioane britanice au atacat orașul Rodhos lovind câteva case și un spital civil și făcând cu acest prilej 12 victime.

În Mediterana Centrală avioanele noastre de vânătoare au doborât două aparate de bombardament inamice de tipul Blenheim, care au căzut cuprinse de flăcări.

Aviația inamică a atacat Trapani, Mar-

ciandiere. Ele au mai atacat Palermo, un oraș și Castel Vetrano, aruncând bombe inde se semnalează până acum 9 morți și 26 răniți: Turinul unde un aparat inamic a fost doborât de artileria antiaeriană a căzut în împrejurimile comunei Candiele, iar cei cinci membri ai echipajului și-au găsit moartea.

Alte avioane inamice au sburat pe deasupra orașului Milano, fără să arunce

bombe. Aici au fost rănite 6 persoane. Cartierele de locuințe din Savona Marina au fost bombardate mai multe case de locuit fiind avariate de bombe.

Inamicul a aruncat bombe rachete și manifeste. Un atac asemănător a fost dat la Genua unde câteva case dărâmate. Câțeva incendii declarate. În țară au fost stinse. Se semnalează un mort și trei răniți din populația civilă.

Germanii refugiați din Iran au sosit la Istanbul

Istanbul, 30. (Rador.) — Corespondentul Agenției DNB comunică:

Duminică dimineața la ora 8 au sosit la Istanbul germanii refugiați din Iran. Germanii repatriați au fost găsiți cu concursul serviciului de ajutor umanitar german pe bordul celor două mari vase de pasageri Transilvania și Basarabia.

D. Dafinoff, însărcinatul cu afacerile al Bulgariei la Teheran a sosit la Istanbul împreună cu convoiul de repatriați germani.

Italianii refugiați din Iran au sosit la Istanbul

Istanbul, 30. (Rador.) — Corespondentul Agenției Stefani anunță:

Mai multe sute de italieni, care au stabilit în Iran au sosit Luni dimineața la Istanbul după o călătorie plină de peripeții făcută pe teritoriul ocupat de trupele sovietice.

Anglia nu poate înfometea Europa

Blocada nu-și poate ajunge scopul

Istanbul, 30. (Rador.) — Corespondentul Agenției Stefani transmite:

„Englezii speră într'o revoluție a populațiilor din țările ocupate, pentru a învinge puterile axei”, — scrie ziarul „Cumhuriyet”; — însă speranțele brita-

nice sunt zadarnice deoarece pentru a se ajunge la această ar-trebui ca și țările axei să fie înfometate de blocada. Sforțările făcute de aceste țări în decursul anilor în vederea autarhiei alimentare și ocuparea teritoriilor rusești.

foarte fertile, înlătură pericolul ca aceasta să poată constrânge puterile la capitulare.

Deaceia, termină ziarul, pentru a învinge pe germani și italieni, demeritele trebuie să-i bată pe teatru în luptă.